

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

**VADEMECUM
HISTORII ŁÓDZI
ODC. 40.**

**POLSKI
MANCHESTER**

strona 7

BULWARY POŁUDNIOWE GOTOWE W TYM ROKU

KOŃCZY SIĘ JEDNA Z NAJWAŻNIEJSZYCH INWESTYCJI MIEJSKICH **strona 3**

AKTUALNOŚCI

**REKORDOWE
ZAINTERESOWANIE
CZARTERAMI**

strona 3

AKTUALNOŚCI

**BĘDZIE ŁĄCZNIK
Z TEOFIŁOWA
DO S14**

strona 4

WYDARZENIA

**MONSTER
TRUCKI
W ATLAS ARENIE**

strona 5

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

MAŁE INWESTYCJE NA OSIEDLACH

W ramach Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego zmienia się jedna z ważniejszych ulic na osiedlu Dąbrowa.

Na ostatniej prostej jest budowa miejsc parkingowych wraz z remontem chodnika wzdłuż ul. Dąbrowskiego, między ul. Kossaka a ul. Tatrząską. Wybudowano sześć zatok postojowych, w tym 15 miejsc ażurowych oraz dwa miejsca dla osób niepełnosprawnych. Parkowanie pojazdów w zatokach przewidziane jest równoległe do drogi. Pojawił się też nowy chodnik o szerokości 3,5 m.

Nowy chodnik powstaje też wzdłuż ul. Spartańskiej, począwszy od ul. Maratońskiej. Posłuży on spacerowiczom odwiedzającym uroczysko

Lublinek, którzy obecnie muszą poruszać się poboczem ruchliwej ul. Spartańskiej.

Kolejne remonty w planach

Intensywne prace prowadzi również Wydział Gospodarki Komunalnej. Już teraz mieszkańcy mogą spacerować po zmodernizowanych chodnikach przy ul. Felińskiego 3 i przy ul. Kołowej 17/19. Stare, popękane płyty i krawężniki zastąpiła nowa, równa nawierzchnia. Jeszcze w tym roku z wyremontowanych chod-

NOWE CHODNIKI I PARKINGI

ników będą mogli cieszyć się też mieszkańcy ul. Umińskiego 5, ul. Makużyńskiego 7,

ul. Franciszkańskiej 127/131 i ul. Majzela 1. Miejskie służby dbają o jakość chodników przez cały rok. Inspektorzy Wydzia-

łu Gospodarki Komunalnej na bieżąco kontrolują stan nawierzchni i zlecają naprawy tam, gdzie to konieczne. Łodzianie rów-

niez mogą zgłaszać usterki poprzez formularz znajdujący się na stronie Łódzkiego Centrum Kontakt z Mieszkańcami. ML

POBILI REKORD POLSKI!

W Sport Arenie blisko 600 osób wzięło udział w największej w Polsce lekcji resuscytacji krążeniowo-oddechowej, ustanawiając tym samym rekord kraju.

Do Łodzi przyjechali uczestnicy z całej Polski. Mieli do dyspozycji 100 fantomów treningowych, na których non-stop ćwiczone resuscytację. Pierwsi uczestnicy roz-

poczęli trening resuscytacji o godz. 12:26. Ostatecznie licznik osób biorących udział zatrzymał się na 547. O oprawę muzyczną wydarzenia zadbała Górnicza Orkiestra Dęta SOLANIE z Kłodawy. Nad poprawnym przebiegiem akcji czuwała sędzia

główna Paulina Garczyk z Biura Rekordów Polski. Wydarzenie było częścią Światowego Dnia Przywracania Czynności Serca, który w tym roku odbywało się pod hasłem „Wszyscy obywatele świata mogą uratować życie”. Red

FOT.LODZ.PL

Gretkowska w Łodzi

Dom Literatury zaprasza na odstonięcie graffiti Manueli Gretkowskiej w ramach projektu „Twarze Literatury, Łódzka Galeria Graffiti”. Oficjalne odstonięcie muralu nastąpi w czwartek, 19 października, o godz. 18:00 przy Bibliotece Wolność (pl. Wolności 4)

Tego samego dnia o godz. 18:15 w Bibliotece Wolność rozpocznie się spotkanie z Manułą Gretkowską, pisarką, felietonistką, scenarzystką filmową, dzia-

łączką społeczną i założycielką Partii Kobiet. Poprowadzi je Marta Zdanowska. Wstęp wolny.

EMa

FOTO: MAT. PRAS

INFO

Manuela Gretkowska urodziła się w Łodzi, mieszkała na Bałutach. Łódź pojawia się w jej twórczości do dziś.

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE

DAJ SIĘ ZAUWAŻYĆ! NOŚ ODBŁASKI!

Wiesz, co to znaczy być niewidzialnym na drodze? To znaczy, że życie może zależeć od przypadku, a tragedia może stać się faktem. Policjanci przekonują, by piesi korzystali z odbłasków. Słaba widoczność spowodowana niekorzystnymi wa-

runkami atmosferycznymi i wcześniej zapadającym zmrokiem powoduje, że piesi na drodze są mało widoczni dla kierujących. Używanie elementów odbłasków przez pieszych może uratować ich życie.

red

JESZCZE BARDZIEJ EKO

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 194 oraz Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego jeszcze w tym roku zostaną wyposażone w nowoczesną instalację oświetleniową LED połączoną z systemami oszczędzania energii elektrycznej. Koszt obu inwestycji to ok. 1,2 mln złotych.

Umowy na przeprowadzenie obu remontów zostały już podpisane. W placówkach wymienione zostanie przestarzałe oświetlenie na to ze

źródłem LED we wszystkich pomieszczeniach budynków wraz z oświetleniem zewnętrznym.

Szkoła i Centrum będą miały

też zainstalowane inteligentne sensory dostosowujące wypromieniowane światło do światła naturalnego w danym pomieszczeniu, a także inteligentnie sterowane oprawy oświetleniowe na korytarzach i klatkach schodowych. Do tego pojawi się sterowanie za pomocą czujników ruchu w łazienkach. Wymieniona

będzie cała instalacja, pojawi się też oświetlenie awaryjne. W obsłudze nowych systemów przeszkolony zostanie personel obu instytucji. Dzięki inwestycji w dłuższej perspektywie uda się zaoszczędzić spore kwoty na wydatkach na energię elektryczną. Środki na remont pochodzą z budżetu Miasta Łodzi. Planowany termin zakończenia prac to połowa grudnia 2023 r. PaW

INWESTYCJA ZMIERZA DO FINAŁU

FOT.LODZ.PL

BULWARY PÓŁNOCNE
GOTOWE W TYM ROKU

Kończy się jedna z ważniejszych inwestycji miejskich. Przebudowa ulic Ogrodowej i Północnej stworzy nowe miejsce na mapie Łodzi – Bulwary Północne.

Bulwary Północne atrakcją turystyczną
Na nowym, 650-metrowym odcinku drogi komfortowo będą czuć się wszyscy

uczestnicy ruchu. Kierowcy zyskają gładką nawierzchnię na dwóch pasach w obu kierunkach. Dla rowerzystów wybudowana została droga rowerowa, biegnąca po północnej stronie ul. Ogrodowej i ul. Północnej, wraz z przejazdami w obrębie skrzyżowań. Chodniki będą dopasowane do potrzeb osób z niepełno-

sprawnościami, w tym dla osób niewidomych. Bulwary Północne będą gotowe do końca 2023 r.

Jak postępują prace?
W ostatnich tygodniach powstawały warstwy konstrukcyjne na ulicach Ogrodowej i Północnej, od ul. Nowomiejskiej do ul. Wschodniej. Zakończono roboty ziemne i prace przy podbudowach na nowej jezdni. Za wykonawcą układanie podbudowy asfaltowej i warstwy wiążącej na ulicach Ogrodowej i Północnej, na odcinkach od ul. Zachodniej do ul. Wschodniej do ul. Franciszkańskiej. Rozpoczęto również układanie krążnika granitowego na ul. Północnej, na odcinku od ul. Nowomiejskiej do ul. Wschodniej. Ponadto położono warstwy konstrukcyjne na chodnikach, zjazdach i peronach po południowej stronie ul. Ogrodowej, od ul. Zachodniej do ul. Nowomiejskiej. Zakończono prace brukarskie

po stronie południowej ul. Ogrodowej, od ul. Zachodniej do ul. Nowomiejskiej.

Go w najbliższych tygodniach?
Kontynuowane będą prace brukarskie na ul. Północnej, na odcinku od ul. Wschodniej do ul. Franciszkańskiej. Drogowcy będą układać podbudowę i warstwę wiążącą z betonu asfaltowego na ul. Północnej (strona południowa), na odcinku od ul. Nowomiejskiej do ul. Wschodniej. Rozpoczną się również układanie nawierzchni asfaltowej na jezdni nitki południowej oraz układanie nawierzchni z kostki granitowej na ul. Nowomiejskiej. Przed wykonawcą montaż słupów trakcyjnych, wysięgników sygnalizacji świetlnej i kabli na skrzyżowaniu ul. Ogrodowej z ul. Zachodnią oraz ul. Ogrodowej z ul. Nowomiejską. W najbliższych dniach zainstalowane zostaną linie kroplujące w miejscach posadzenia nowych drzew. ML

LOTNISKO W ŁODZI

DEMOKRATYCZNA ZYSKA
NOWĄ NAWIERZCHNIĘ

W środę, 18 października, rozpocznie się remont ul. Demokratycznej. Nowa nawierzchnia pojawi się od al. Bartoszewskiego w stronę ul. Starorudzkiej.

Najbardziej zdegradowany odcinek drogi zyska na całej szerokości nowy asfalt.

Na ul. Demokratycznej drogowcy wymienią nawierzchnię od al. Bartoszewskiego w stronę ul. Starorudzkiej. Podczas realizacji prac możliwy będzie przejazd tylko w jednym kierunku, w stronę ul. Pabianickiej. Również od środy objazdem pojadą autobusy linii 62, która zmierzając na Chojny, pojadą ul. Ekonomiczną.

Demokratyczna to jedna z 13 ulic które w najbliższym czasie zostaną

wyremontowane dzięki dodatkowym 45 mln zł przeznaczonym na łódzkie drogi. Prace wystartowały również na ul. Przybyszewskiego, gdzie ustawiono oznakowanie informujące o remoncie. Prace prowadzone będą pod ruchem, w środę, 18 października,

wykonawca ma przystąpić do frezowania starej nawierzchni. Wśród 13 ulic, które trafiły na remontową listę, są m.in. Zakładowa, św. Teresy od Dzieciątka Jezus, Sierakowskiego czy Kąkolowa.

TAnd
FOT.LODZ.PL

OGROMNE
zainteresowanie czarterami

Kończy się sezon letnich czarterów. Z Łodzi na zorganizowane wakacje poleciało 57 tysięcy pasażerów. To o 12 tys. więcej, niż szacowano na początku sezonu.

W tym roku turyści, którzy skorzystali z czarterów na łódzkim lotnisku, polecili na wakacje na Riwierę Turecką, greckie wyspy Zakynthos, Kretę i Rodos oraz do Burgas w Bułgarii. Wszystkie kierunki cieszyły się dużym powodzeniem, ale hitem była Turcja.

Nowe kierunki lotów z Łodzi

Większość biur podróży ogłosiła już ofertę na przyszły rok. Oprócz Turcji, Bułgarii i greckich wysp, takich jak Kreta, Rodos i Zakynthos, dojdą nowe kierunki - w tym Tunezja. Oferty first minute już są w sprzedaży.

Znów polecimy do Nottingham/East Midlands

30 października powrócą loty do Nottingham/East Midlands. W sezonie zimowym połączenia do

Londynu Stansted będą codziennie. Oprócz nowości są jeszcze kierunki idealne na weekendowy wypad, jak Bruksela i Dublin.

Oferta czarterowa z Łodzi na sezon Lato 2024: Bułgaria, Grecja (Korfu, Kreta, Rodos, Zakynthos), Turcja (Antalya, Bodrum), Tunezja.

Oferta regularna z Łodzi na sezon Zima 2023/2024: Alicante, Bruksela Charleroi, Dublin, East Midlands, Londyn Stansted, Malaga, Mediolan Bergamo.

red
FOT.LODZ.PL

BĘDZIE DOJAZD DO S14 OD STRONY TEOFIŁOWA

JEST UMOWA NA BRAKUJĄCY ŁĄCZNIK

Budowa brakującego wjazdu na S14 na wysokości Teofilowa ma ruszyć jeszcze w tym roku

Jeśli łodzianie chcą dojechać z Teofilowa do zachodniej obwodnicy, czyli trasy S14, muszą jechać przez Aleksandrów Łódzki albo Zgierz! Ten drogowy absurd ma się jednak niedługo skończyć. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad podpisała właśnie umowę na budowę łącznika między ul. Szczecińską a węzłem Aleksandrów. Brakujący odcinek ma powstać w półtora roku.

Otwarty całkiem niedawno brakujący odcinek zachodniej obwodnicy Łodzi wciąż nie jest kompletny. Przekonał się o tym każdy kierowca,

który próbował na niego wjechać z północnej części miasta. Żeby to zrobić, musiał jechać albo do Aleksandrowa Łódzkiego, albo nawet do Zgierza. Teraz się to zmieni. Budowa brakującego wjazdu na S14 na wysokości Teofilowa ma ruszyć jeszcze w tym roku. Łącznik z węzłem Aleksandrów ma zostać wybudowany wzdłuż drogi krajowej 72, czyli ul. Aleksandrowskiej. Będzie składać się aż z czterech pasów (po dwa w każdą stronę). Oznacza to, że od ul. Szczecińskiej będzie można wjechać bezpośrednio na ekspresówkę, czego od początku domagali się mieszkańcy.

Kiedy dojedziemy do S14?

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad podpisała właśnie umowę z głównym wykonawcą inwestycji. Ma on teraz 11 miesięcy na wybudowanie drogi, jednak w ten czas nie wliczają się miesiące zimowe, co oznacza, że kierowcy będą mogli pojechać nowym łącznikiem w wiosnę 2025 r. Koszt budowy to prawie 22 mln zł. Co ciekawe, główny wykonawca, czyli Budimex, złożył w przetargu ofertę o 6 mln zł tańszą, niż pierwotnie zakładali drogowcy.

JB

REWITALIZACJA

Wschodnia 45 na finiszu

Przebudowa kamienicy przy ul. Wschodniej 45 dobiega końca. Wykonawca prowadzi prace wykończeniowe i porządkowe.

Przy ul. Wschodniej 45 powstało 48 atrakcyjnych mieszkań komunalnych, mieszkanie chronione dla osób opuszczających pieczę zastępczą, 12 funkcjonalnych lokali usługowych. Pamiętano również o artystach, dla których powstają cztery nowoczesne pracownie twórcze. Wschodnia 45 zyska dodatkową atrakcję. – Przed nami

jeszcze zagospodarowanie podwórza, które stanie się nie tylko atrakcyjną przestrzenią do wypoczynku, ale będzie częścią pasażu, który poprowadzi do ul. Piotrkowskiej – mówi Agnieszka Kowalewska-Wójcik, dyrektorka Zarządu Inwestycji Miejskich. Powstało już przebicie do ul. Piotrkowskiej, w podwórzu pojawi się nowa, bezpieczna i komfortowa nawierzchnia. Zasiane zostaną trawniki, zasadzone będą krzewy, drzewa i trawy ozdobne. Nie zabraknie

stylowej altany, na której powstanie trejaż z roślinnością pnącą.

Ponadto utworzone zostaną budki lęgowe dla jeryzków i innych gatunków ptaków. Umowa z firmą PAGMA Projekt Sp. z o.o. została podpisana 25 lutego 2020 r. na kwotę 17 498 971,80 zł.

ML

W kamienicy powstanie m.in. 48 mieszkań, 12 lokali usługowych i pracownie artystyczne

Najmłodsi korzystają z inwestycji!

Po raz XI łodzianie wybierają najlepsze projekty, które zostaną zrealizowane w ramach Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego. To wielkie święto dla zaangażowanych mieszkańców, którzy biorą sprawy w swoje ręce i zmieniają Łódź. Wiele inwestycji z poprzednich edycji ŁBO powstało dla najmłodszych łodzian.

Nowe miejsce do zabawy? Boisko? A może atrakcyjne zajęcia do-

datkowe? Mieszkańcy, którzy zgłaszają projekty, co roku pamiętają o dzieciach i młodzieży. Dzięki środkom z ŁBO w mieście powstało już kilkanaście nowych placów zabaw, kolejne zostały wyposażone w dodatkowe, nowoczesne urządzenia, dostosowane m.in. do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dla najmłodszych organizowane były też bezpłatne zajęcia sporto-

we czy otwarte spotkania z psychologami i specjalistami.

W tegorocznej edycji Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego głosować może każdy łodzianin, niezależnie od wieku. Dzieci i młodzież, podobnie jak dorośli, wybierają spośród 799 projektów. Głosowanie zakończy się 31 października. Więcej szczegółów na stronie lodz.pl/bo

MK

FOT. MAT.PRAS

MONSTER TRUCKI

zrobią hałas w Łodzi

Ryk potężnych silników, wielkie amerykańskie auta, setki koni mechanicznych i lasery – to wszystko będzie czekać na fanów ekstremalnej rozrywki!

Hot Wheels Monster Trucks Live Glow Party przybywa do Łodzi! Fani w każdym wieku przeżyją dreszczek emocji, oglądając swoje ulubione Hot Wheels Monster Trucks w ciemności! Jedyny w swoim rodzaju pokaz odwiedzi Łódzką Atlas Arenę w dniach 23-24 marca. Podczas wydarzenia odbędzie się również niesamowita impreza taneczna, spektakularne pokazy świetlne i nagro-

dy niespodzianki od Hot Wheels. Do tego specjalny występ zięjącego ogniem i mrozem, zmiennokształtnego smoka Arcticgon oraz elektryzujące i porwijące popisy kierowców wykonujących ewolucje i kombinacje motocyklowe Freestyle Motocross!

W sprzedaży dostępny jest pakiet VIP Backstage Tour, w ramach którego możecie zobaczyć Hot Wheels Monster Trucks z bliska. Wycieczka pod opieką prowadzących Hot Wheels Monster Trucks Live odbędzie się przed pokazem. Ceny biletów: 80-676 zł. mat. pras.

INFO

Daty i godziny pokazów:
Sobota, 23.03.2024 – 11:30 / Crash Zone – 9:00
Sobota, 23.03.2024 – 18:30 / Crash Zone – 16:00
Niedziela, 24.03.2024 – 11:30 / Crash Zone – 9:00

„POZORY” MARCA CAMOLETTIEGO

PRAPREMIERA SZTUKI rekordzisty Guinnessa

W piątek, 20 października, w Teatrze Powszechnym w Łodzi odbędzie się prapremiera komedii o dalszych przygodach uwielbianej przez łódzian pomocy domowej Nadii! Nowe tłumaczenie sztuki specjalnie dla Teatru Powszechnego w Łodzi – Polskiego Centrum Komедии przygotował Bartosz Wierzbęta.

– Data prapremiery nie jest przypadkowa. Jesienią tego roku obchodzimy 100. rocznicę urodzin Marca Camolettiego, autora sztuki – przypomina Ewa Pilawska, dyrektorka Teatru. – To francuski autor, który z niezwykłą precyzją i intuicją potrafi budować komediową fabułę. Jego sztuka „Boeing, Boeing” została wpisana do księgi rekordów Guinnessa za naj-

większą liczbę wystawień i do dziś jest grana z wielkim powodzeniem. Również w piątek, 20 października, wręczone zostaną nagrody dla laureatów ostatniej edycji konkursu „Komediopisanie”. Z kolei w sobotę, 21 października, o godz. 14:00 odbędzie się panel dyskusyjny zatytułowany „Dlaczego wstydzimy się komedii?”. Weźmie w nim udział m.in. Juliusz Machulski.

mat. pras.

INFO

Spektakl będzie można obejrzeć 20-29 października, 15-20 listopada oraz w kolejnych miesiącach. Specjalnie dla Czytelników „Łódź.pl” Teatr Powszechny przygotował dwa podwójne zaproszenia na spektakl 22 października. Więcej szczegółów w czwartek, 19 października, ok. godz. 12:00 na facebookowym profilu „Łódź.pl”.

FOT. MAT.PRAS

SCENA MONOPOLIS

Pamiętasz była Jesień

27 października o godz. 18:00 Sława Przybylska i Janusz Tylman wystąpią w ArtKombinacie (Scena Monopolis) podczas koncertu „Pamiętasz była Jesień”.

Sława Przybylska to niekwestionowana gwiazda polskiej piosenki. Występy artystyczne rozpoczęła w Studenckim Teatrze Satyrycznym oraz w kabarecie Stodoła. Błyskawiczną popularność przyniosło jej nagranie piosenki „Pamiętasz była jesień” do filmu „Pożegnania”

w reżyserii Wojciecha Hasa. Dla Andrzeja Wajdy nagrała piosenki do filmów „Popiół i diament” i „Niewinni czarodzieje”, a także do filmów „Zezowate szczęście” Andrzeja Munka i „Rozstanie” Wojciecha Hasa. Razem z Agnieszką Osiecką, Krystyną Sienkiewicz, Wojciechem Solarzem i zespołem muzycznym Krzysztofa Komedy stworzyła Teatrzyk Tingel Tangel. Nagrała setki piosenek dla Polskiego Radia i Polskich Nagrań oraz Wydawnictwa Tonpress.

Od wielu lat współpracuje ze znakomitym pianistą i kompozytorem – Januszem Tylmanem. Bilety: 120 zł

mat. pras.

INFO

Specjalnie dla Czytelników „Łódź.pl” organizatorzy przygotowali dwa podwójne zaproszenia na koncert, które będą do zgarnięcia na facebookowym profilu „Łódź.pl”. Śledź nasz profil w piątek, 20 października, ok. godz. 12:00.

DZIEJE SIĘ W

ŚRODĄ

Jesienna biżuteria

O godz. 16:00 można wybrać się do Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych (ul. Zachodnia 54/56) na warsztat upcyclingowy, gdzie pod okiem utalentowanej twórczyni Anny Becherki stworzymy niepowtarzalną, jesienną biżuterię. Udział jest bezpłatny, obowiązują zapisy: 42 633 26 41.

DZIEJE SIĘ W

GAZARTEK

Spotkanie

z Adamem Bieleckim

O godz. 18:00 filia nr 73 Biblioteki Miejskiej w Łodzi (ul. Piękna 35/39) zaprasza na spotkanie z Adamem Bieleckim, polskim taternikiem, alpinistą i himalaistą, członkiem kadry narodowej we wspinaczce wysokogórskiej. Bielecki spina się od 20 lat, jest liderem kilkudziesięciu wypraw na pięciu kontynentach i zdobywcą wyróżnienia w konkursie Kolosy 2000 za dokonanie najmłodszego, samotnego wejścia na Khan Tengri (7010 m) w stylu alpejskim. Wstęp wolny.

Łódzki Festiwal Filmowy

W godz. 17:30-18:45 w Muzeum Kinematografii (pl. Zwycięstwa 1) odbędzie się panel dyskusyjny z udziałem: Piotra Dzieciota, prezesa Opus Filmu, Milenii Fiedler, rektorki Szkoły Filmowej w Łodzi, Jacka Grudnia, dyrektora Wydziału Kultury Urzędu Miasta Łodzi i Ewy Puszczynskiej, prezski Extreme Emotions. Goście porozmawiają na tematy związane z finansowaniem i promowaniem produkcji. Osobny festiwal czy sieć współpracy? Z Łodzi rodem czy z importu? W tym samym miesiącu czy w różnych terminach? Jak finansować? Jak promować? Gdzie organizować? Jakich imprez filmowych potrzebuje Łódź – Miasto Filmu UNESCO?

Bilety: 10 i 15 zł.

Łódzcy seniorzy kochają nordic walking

Nordic walking to bardzo popularna aktywność ruchowa wśród łódzkich seniorów. CZAS-y w całej Łodzi organizują spacer z kijkami – w parkach oraz w Lesie Łagiewnickim. Na zajęcia nie obowiązują zapisy! W październiku będzie można wziąć udział w dwóch takich wydarzeniach.

Miejskie Centra Zdrowego i Aktywnego Seniora cyklicznie organizują wspólny spacer z kijkami. Tym razem zapraszają na wspólny nordic walking w parku Dąbrowskiego w najbliższy

czwartek, 20 października, o godz. 10:00.

Organizatorem cyklu integracyjnych spacerów z kijkami są CZAS-y prowadzone przez MCM „Górna”. W ramach tej inicjatywy każdy chętny senior może wziąć udział w zajęciach z nordic walking. Nie obowiązują zapisy. Wystarczy pojawić się w miejscu zbiórki z własnymi kijkami. Osoby nieposiadające sprzętu mogą wypożyczyć kijki przed startem.

Zainteresowanie wspólnymi spacerami jest bardzo duże, wielu seniorów zadeklarowało, że weźmie na nordic walking swoich znajomych. Ty też możesz wziąć z nich przykład!

Najbliższy spacer nordic walking odbędzie się w czwartek, 20 października, o godz. 10:00. Spor-

towcy amatorzy spotykają się przy górcie w parku Dąbrowskiego. Nowymi osobami opiekują się koordynatorzy. Wyjaśnią im, na czym polega nordic walking oraz w jaki sposób używać kijków. Spacer potrwa do godz. 12:00.

CZAS na ruch!

Wydarzenia dla miłośników długich spacerów organizowane są także w innych dzielnicach miasta. CZAS-y na Bałutach organizują dla swoich seniorów nordic walking w parku Łagiewnickim. W ramach akcji „CZASy po czasie” spacer odbywają się po godz. 18:00. Podczas ostatniego spaceru uczestnicy maszerowali po zmroku z latarkami. Grupa pokonała dystans aż 7 km. Koordynatorzy CZAS-ów planują organi-

zować kolejny spacer w podobnym stylu już 25 października. Szczegółowe informacje o wydarzeniu będzie można znaleźć na profilach facebookowych CZAS-ów z ul. Libelta i ul. Nastrójowej.

TS

FOT.LODZ.PL

INFO

Harmonogramy aktywności w Centrach Zdrowego i Aktywnego Seniora udostępniane są m.in. w mediach społecznościowych Centrów.

REKLAMA

NAJWIĘKSZY
PROGRAM
STYPENDIALNY
W POLSCE

KOSMICZNE STYPENDIA

PONAĐ 130 STYPENDIÓW O WARTOŚCI NAWET 12 TYS. ZŁ
KURSY, DARMOWE AKADEMIKI I WIELE INNYCH ...

WWW.MLODZIWLODZI.PL

**MŁODZI
WŁODZI**

ŁÓDŹ

**600
LAT ŁÓDZI**

Maciej, Politechnika Łódzka

ABB

Lukasiewicz
Łódzki Instytut Technologiczny

tme.eu

skamex

BASECAMP

InPost
Green City

monnari

CORNING

EMERSON

SuperDrob

TATE & LYLE

UNIWERSYTET
ŁÓDZKI

ZE

AstraZeneca

ECHO

EndoLink

EndoFluid

FUJITSU

HITACHI
Inspire The Next
Hitachi Energy

Hydro

IDEMIA

INDIGO

endava

LifeSpot

MERMAID

MaLe

mobica

Pellon

rexbud

ROSSMANN

WIRTHWEIN
POLSKA

accenture

ADAPTIVE

alorica

amcor

OSRSCA

BARRY CALLERAUT

BFF

BILINSKI

EDWI-STYL

B/S/H/

capita

CLARIANT

CONDUENT

craftware

digitalk

DOCAPOSTE

OPERA

POLSKA
REGISTRACJA

HARMAN

Inovatica

INTERsoft

JHM

MakoLab

myelmark

OKAM
Aster Long Italia

PRIMULATOR

PROFBUD

REGANTA

SCANFIL

Sumpertrans

UM

MICROM
WEB MARK

VARITEX

WELLA

WIELKI PRZEMYSŁ

Wielki kompleks fabryczno-mieszkalny
Poznańskiego na starym prospekcje

FOT. MATERIAŁY ARCHIWALNE, ENVATO ELEMENTS

ODC. 40.

Polski Manchester

Do połowy lat 70. XIX w. przemysł łódzki pracował przede wszystkim na potrzeby Królestwa Polskiego. Po 1877 r. podstawowym rynkiem zbytu stały się natomiast ogromne obszary Cesarstwa Rosyjskiego. Łódź stała się znaczącym w Europie graczem na rynku włókienniczym.

W latach 1851–1853, po zniesieniu granicy celnej z Rosją, ponownie przyjeżdżali do Łodzi tkacze, sukiennicy, farbierze i drukarze z Prus, Austrii, Saksonii i Czech. Słabo rozwinięty przemysł rosyjski nie mógł konkurować z wyrobami przemysłu zagranicznego, co doprowadziło do ujemnego bilansu handlowego cesarstwa. Wprowadzono więc politykę protekcyjną i niemal zaporowe tzw. złote cła, czyli uiszczanie wszelkich opłat w złocie.

Celne zagrywki

Taka polityka doprowadziła najpierw do

wojny celnej z Niemcami, zakończonej w 1894 r., która jednak mocno uderzyła w łódzkie interesy. Po 1877 r. systematycznie rosły opłaty celne na przywóz surowców i wyrobów włókienniczych. W latach 1878–1900 cło na bawełnę wzrosło ponad pięciokrotnie, na przędzę – dwukrotnie, a na tkaniny bawełniane o 20–50%. Na granicy lądowej, przez którą z Bremy i Hamburga importowano ten surowiec do Łodzi, opłata celna była wyższa o 15 kopiejek na pudrze niż cło na granicy morskiej, skąd przywożono bawełnę do Moskwy i Petersburga. Ponadto w latach 1888–1891 niekorzystne dla Królestwa Polskiego były taryfy kolejowe, np. koszt przewozu jednego puda bawełny amerykańskiej do Moskwy bez cła wynosił 35,77 kop., a do Łodzi – 37,10 kop., a surowa bawełna rosyjska była droższa w Łodzi niż w Moskwie

o 20–30 kop. W 1890 r. taryfy za przewóz gotowych towarów łódzkich podwyższono o 60–80%. Prasa rosyjska w 1891 r. podkreślała, że tym sposobem rosyjscy fabrykanci zgnieją łódzkich przemysłowców.

Walka Łodzi z Moskwą

Opisane wydarzenia pozostają w ścisłym związku z konkurencją między włókiennictwem Królestwa Polskiego i Rosji, znaną pod nazwą „walki Łodzi z Moskwą”. W połowie lat 80. XIX w. szybko wzrastający eksport łódzkich wyrobów spotkał się z ostrą reakcją rosyjskich przemysłowców. Jeden z nich, niejaki Szarapow, wystąpił w 1885 r. w Moskwie z odczytem pt. „Dlaczego Łódź i Sosnowiec zwyciężyły z Moskwą”, ostro atakując ekspansję polskiego przemysłu na rynki rosyjskie. Argumentacja sprowadzała się do tego, że przemysł włókienniczy w Królestwie Polskim, opanowany przez Niemców, ma lepsze wa-

runki rozwoju, co godzi w rodzimy przemysł rosyjski. Natomiast coraz bardziej nowoczesne maszyny oraz dziesiątki tysięcy robotników pracowały, budując fabrykanckie fortuny w Łodzi, zwanej nie bez kozery „polskim Manchesterem”. W konsekwencji przemysłowcy rosyjscy, używając swoich wpływów, spowodowali wyznaczenie przez władze w 1886 r. specjalnej komisji do zbadania warunków rozwoju przemysłu łódzkiego. Znany jest także fakt opublikowania przez fabrykantów łódzkich polemicznej broszury pt. „Walka Moskwy z Łodzią”, w której podkreślono trudności przemysłu łódzkiego i mniejsze zyski niż w okręgu moskiewskim.

Czas wielkich fabryk

Na przełomie lat 70. i 80. XIX w. proces przewrotu technicznego w przemyśle włókienniczym Królestwa Polskie-

go został zakończony; wielkie zakłady dostarczały 2/3 całej produkcji tej branży, a w Łodzi – ponad 70%. W latach 1886–1888 zmechanizowane tkalnie wytwarzały ok. 80–85% globalnej produkcji materiałów bawełnianych, choć w przemyśle wełnianym, głównie tkanin ciężkich, jeszcze pod koniec lat 80. przeważały zakłady wyposażone w krosna ręczne. Szybko jednak w procesie produkcji wielkoprzemysłowej obok maszyn parowych zaczęto wprowadzać silniki gazowe, turbiny parowe, lokomobile, a także silni-

ki benzynowe. W latach 1866–1900 decydującą rolę w przemyśle łódzkim odgrywało włókiennictwo. Udział tej branży w globalnej produkcji przemysłowej Łodzi wzrósł pod koniec XIX w. aż do 94,1%, w tym połowę stanowiła branża bawełniana, 1/3 przerób wełny, a ok. 10% działy przemysłu jedwabniczego, lniarskiego i galanterii. Interesy fabrykantów z „polskiego Manchesteru” wybiegały daleko poza granice Królestwa Polskiego, a nawet Rosji, o czym napiszemy za tydzień.

agr

Przędzalnie bawełny zdominowały łódzki przemysł włókienniczy

Łódzka klasyka – Piotrkowska 104, z frontu pałac Heinzla, na tyłach fabryka

SENIORZE - BĄDŹ

JESZCZE U NAS NIE BYŁEŚ?

Zadzwoń na 42 683 44 83
i umów się na bezpłatne
zwiedzanie AQUAPARKU Fala.

MINIKARNET ZA 120 ZŁ MIESIĘCZNIE

- 2 godziny w strefie basenowej
- wejście od poniedziałku
do piątku 9:00 - 14:00

NA FALI!

GIMNASTYKA W WODZIE DLA SENIORÓW

- 40 minut z instruktorem
- 40 minut czasu wolnego
- Zajęcia od wtorku do piątku
o 9:00 i 10:00

KĄPIELE SOLANKOWE

Dzięki solankom złagodzisz objawy reumatyzmu, wyleczysz choroby neurologiczne i zmniejszysz bóle stawów.

ZDROWOTNE SPACERY PO ŚCIEŻCE Z KAMIENIAMI

Naprzemienne zanurzenie nóg raz w zimnej, raz w ciepłej wodzie pobudza układ krążenia i wpływa na wzmocnienie systemu odporności.

JAK DOJECHAĆ NA FAŁĘ?

AUTOBUS 80A: kursuje w tygodniu od 9⁰⁰ do 16⁰⁰ oraz w weekendy między 9⁰⁰ a 20⁰⁰
 AUTOBUS 80B: kursuje wyłącznie w soboty, niedziele i święta

WSZYSTKIE INFORMACJE NA WWW.AQUAPARK.LODZ.PL

II Łódzki Panel Obywatelski

Na przełomie marca i kwietnia tego roku mieszkańcy wspólnie z zespołem eksperckim usiedli do pracy w ramach II Łódzkiego Panelu Obywatelskiego. Cel? Odpowiedź na pytanie, w jaki sposób zredukować emisję gazów cieplarnianych na terenie Łodzi o 55% do 2030 r.

Przygotowano łącznie 96 propozycji – 39 z nich wskazano do realizacji. Miasto zabiera się do pracy!

Panel, czyli dialog na serio

Panel obywatelski to, najogólniej mówiąc,

forma partnerskiej dyskusji o najtrudniejszych miejskich kwestiach, zwłaszcza takich, w których nie ma prostych rozwiązań bądź rozwiązania te są bardziej skomplikowane i wymagają poświęceń oraz zaangażowania wszystkich stron. Efekty panelu mają charakter wiążący – 60 mieszkańców i mieszkanki, (dobrych pod kątem płci, wieku i wykształcenia tak, by grupa odzwierciedlała całą społeczność Łodzi) zgadza się na zmiany, Urząd Miasta natomiast deklaruje, że zmiany te przeprowadzi. Nawet jeżeli na pierwszy rzut oka nie będą najtańsze,

najbardziej wygodne, najszybsze, ale w dłuższej perspektywie poprawią jakość życia w mieście, to zdecydowanie warto!

Redukcja gazów cieplarnianych, czyli walka z „kopciuchami”

Pieca węglowe to jeden z wielu problemów wpływających na lokalną jakość powietrza i globalne ocieplenie klimatu. Z drugiej strony to jeden z bardziej ekonomicznych sposobów ogrzewania – w końcu do takiego pieca można wrzucić wiele i tanio. Co więcej, przecież pieca te nie pojawiły się nagle – zawsze były, przez wiele lat nikt o nich nie przyszkadzały, ich wymiana wymaga pieniędzy, czasu, zaangażowania, niekiedy przebudowy całej instalacji w budynku. W świecie wiekowych kamienic trudno bagatelizować te argumenty.

Dzięki panelowi obywatelskiemu oraz współpracy reprezentacji mieszkańców i Urzędu udało się przygotować rozwiązania. W zakresie energetyki opracowano 11 rekomendacji – od zwiększenia wiedzy ekologicznej, przez sposoby oszczędzania energii, aż po programy wspomagające wymianę wspomnianych pieców w mieście. W ten sposób miasto pomoże osobom, którym trudno samodzielnie wymienić piec.

Nie trudności. Wyzwania!

Podczas panelu szukano rozwiązań nie tylko w kwestii energetyki i ogrzewania. Obrady zo-

stały podzielone na cztery bloki tematyczne: budownictwo w mieście, wspomnianą energetykę, gospodarkę odpadami i transport. Uczestnicy panelu wybrali 39 propozycji zmian, które będą wyzwaniem dla Łodzi, ale do zrealizowania. To między innymi: przeprowadzenie pilotażowego projektu tworzenia bioreaktorów pochłaniających zanieczyszczenia powietrza, opracowanie i realizacja programu edukacyjnego z zakresu oszczędności i kształtowania postaw ekologicznych czy sukcesywna poprawa i rozbudowa sieci transportu publicznego ze szczególnym uwzględnieniem sieci tramwajowych, w tym wydłużanie obecnych linii poprzez budowę nowych torowisk. Remonty chwilę zajmują, jednak łatwiej być cierpliwym,

gdy wspólnym celem jest lepsza Łódź w 2030 roku!

Kamień węgielny w miejsce węgla kamiennego

Rekomendacje zostały rozdzielone pomiędzy poszczególne komórki wewnętrzne Urzędu Miasta Łodzi i miejskie jednostki organizacyjne. Ich charakter jest wiążący – miasto ma obowiązek się do nich stosować. Każdy panel to wielki krok dla współtworzenia miasta, dyskusji i zrozumienia wzajemnych potrzeb i możliwości. Nawet jeżeli realizacja ich efektów wiąże się z wyrzeczeniami, decyzję podejmujemy wspólnie!

PrzeG

INFO

Dowiedz się więcej o panelu:

Z RUINY PEREŁKA!

To jedna z najbardziej widowiskowych inwestycji w całym programie rewitalizacji. Zabytkowa kamienica przy ul. Legionów 20 dzięki remontowi zamieniła się w jedną z wizytówek całej ulicy.

Trudno uwierzyć, że to ten sam budynek. Jeszcze kilka lat temu naprzeciwko Teatru Powszechnego stał zrujnowany gmach. Jego sypiącą się elewację, na której rosły samosiejki, trzeba było zabezpieczyć siatką. Ale to już przeszłość. Dzisiaj ul. Legionów ma nową, architektoniczną wizytówkę. I to jaką!

Zabytkowa kamienica przy ul. Legionów 20 znajduje się w historycznej dzielnicy Wiązowa i została ze sporą częścią XIX- i XX-wiecznego łódzkiego śródmieścia uznana za Pomnik Historii. Zabudowa nieruchomości rozpoczęła się w latach 1865-1872, wtedy dwukondygnacyjną kamienicę wznosił tutaj Andrzej Jeżewicz. Na przełomie XIX i XX w. obiekt został przebudowany, w głębi działki powstały oficyny, a front został rozbudowany na szerokość całej działki i przykryty mansardowym dachem.

Kolejnym ważnym wydarzeniem na karcie historii tej nieruchomości było

włączenie jej do Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi. Dzięki unijnemu dofinansowaniu stała się jednym z ponad 100 projektów na terenie miasta, realizowanym w ramach tego programu.

Kamienica przeszła gruntowny remont, od piwnic po dach. – We frontowym budynku wykonawca zaizolował fundamenty, docieplił elewacje od strony podwórza, wzmocnił stropy i wymienił dach. Układ pomieszczeń został przebudowany, na parterze powstały dwa lokale użytkowe i mieszkanie, a na piętrach kolejne mieszkania. Na fasadę wróciły balkony ze stylizowanymi balustradami, których projekt przygotowano w oparciu o oryginalny projekt gmachu. Pełnią one jednocześnie zadanie wejść do lokali użytkowych we frontie budynku. Na podstawie oryginalnych projektów odtworzyliśmy także witryny na parterze frontowego budynku – opowiada Agnieszka Kowalewska-Wójcik, dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich.

Również w oficynach układ lokali został przebudowany, na parterze i piętrach powstały mieszkania. Dodatkowo trzy udało się utworzyć z oficyny poprzecznej po podwyższeniu jej poddasza. W tej samej oficynie,

na parterze powstało mieszkanie chronione dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zamontowano w niej także całkiem nową windę.

– Z kolei w prawej oficynie na parterze powstała świetlica środowiskowa. Będzie pełniła rolę Centrum Aktywności Lokalnej z funkcjami terapeutycznymi dla różnych grup wiekowych. Miejsce ma integrować międzypokoleniowo i umożliwiać nawiązanie więzi sąsiedzkich. Dedykowana będzie dzieciom i młodzieży – dodaje Kowalewska-Wójcik. We wszystkich budynkach w dobrym stanie zachowały się oryginalne okna, które zostały odrestaurowane, podobnie jak stolarka drzwiowa i parkiety. Zachowane na części klatek schodowych polichromie zostały odświeżone i zabezpieczone. Wykonawca ułożył też od nowa instalacje we wszystkich oficynach: elektryczną, wodną, kanalizacyjną, gazową i telekomunikacyjną. Zamontował także wentylację, a mieszkania podłączył do miejskiej sieci centralnego ogrzewania.

Przebudowane zostało również podwórze kamienicy – ma nową nawierzchnię i klomby z zielenią. Nie zabrakło ławek i nowego oświetlenia.

WIĘCEJ POWODÓW DO SPACERÓW

Ruch to zdrowie – ten truizm zna każdy z nas. A o ile przyjemniej się spaceruje, kiedy możemy przemierzać estetyczne przestrzenie i podziwiać odnowione zabytki?

Program rewitalizacji kojarzymy przede wszystkim z drogowymi inwestycjami i remontami kamienic. Szczególnie te pierwsze są teraz bardzo widoczne i wpływają mocno na to, jak podróżujemy po Łodzi.

Rok 2023 to kumulacja wielu projektów, w przypadku Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi są to inwestycje w Śródmieściu. Poważny wpływ na komunikację mają także równoległe prowadzone remonty sieci tramwajowej oraz budowa tunelu średnicowego, który w obecnej fazie oznacza zamknięcie skrzyżowania ul. Zachodniej z ul. Zieloną, gdzie powstaje nowa, podziemna stacja kolejowa.

Rok 2023 to jednak także mnóstwo dobrych wiadomości. Im bliżej Gwiaźdzki, tym więcej projektów znajduje swój szczęśliwy finał. Do tego grona dołączy zaraz pasaż Schillera. Jego znaczna część

została już oddana do użytku pod koniec września. Z ulicy Piotrkowskiej dojdziemy po ul. Sienkiewicza do parku mającego za patrona tego samego pisarza całkiem nową, estetyczną i bardziej zieloną drogą.

– W pasażu została wymieniona cała posadzka, kształtem i wyglądem nawiązuje do nawierzchni ul. Piotrkowskiej. Po obu stronach zostały urządzone nowe zieleńce i posadzone drzewa. Te z prawej strony są wyższe i tworzą zieloną oś prowadzącą prosto do parku. Te po lewej stronie są niższe, ukształtowane w palmetach, a ich korony przypominają parasol – mówi Małgorzata Loeffler z Zarządu Inwestycji Miejskich.

Do zamontowania zostały jeszcze urządzenia w przyszłym placu zabaw oraz stół, na którym zobaczymy historyczny plan miasta. Nieopodal pasażu widać już z kolei przyszły kształt części placu Komuny Paryskiej. W ramach tego zadania przebudowywane są skwer oraz dwie ulice do niego przylegające. Drogowcy zerwali już z nich zniszczoną nawierzchnię i niebawem zaczną układać nową.

Na skwerze natomiast, który nosi nazwę najbardziej znanego na świecie superbohatera z Łodzi, czyli Wiedźmina, widać już nowe alejki

i pojawiły się już także pierwsze nowe nasadzenia.

W ramach programu rewitalizacji miasto nie tylko odnawia istniejące już przestrzenie, ale także tworzy nowe. Tak będzie na terenie trzech przylegających do siebie nieruchomości: przy ul. Piotrkowskiej 118 oraz ul. Sienkiewicza 61a i 63. Trwają tam remonty zabytkowych kamienic i fabryk, przez ulicę poprowadzi także nowy pasaż, którym będziemy mogli przepacerować od najważniejszej łódzkiej ulicy w głąb kwartału i wyjść na ukrytą do tej pory XIX-wieczną fabrykę. Powstają w niej lokale gastronomiczne i użytkowe na wynajem, a obok nowy, zielony dziedziniec z zielonym skwerem i placem zabaw. Dalej będziemy mogli pójść w stronę ul. Nawrot albo do pasażu Schillera i dalej do placu Komuny Paryskiej oraz ul. Tuwima.

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce
SERII KRZYŻÓWEK Z KORONĄ

Warsztatowy uchwyt	Mocarstwa	Nadane na chrzcie Jerzy, reżyser "Nocy i dni"	Linda, aktor	Sprzedawana w sklepie z tekstyliami	29	Twain, pisarz z USA	Odzyskanie sprzedanego	Japoński wachlarz	Kłujące zielsko	Polecenie w wojsku	Japoński trunek
Roślina przyprawowa		13	Składa wyborcom nierealne obietnice	26	21	4	10	Narzędzie do zgrubnego oczyszczenia	Przyszła na Matyska	23	
	15	Wyuzdana zabawa	3	Tadeusz ...-Zeleński	28	9	Sprzedawca np. aut	Marka piwa	Oddziela kondygnacje	Samolot jak bogini	Czekoladowa w torcie
Wianek kielbasy	8						Miara objętości płynów	Zdarzenie	Imię Mickiewicza		
Rozprysk błota	Robinson, rozbitek	6		Powołuje do naszej armii			Rura karabinu		Polska ciężarówka		Kobra lub pyton
	2			Panczena lub hokejka	24	17	11	Tablet marki Apple	Np. parabola w matematyce		
W operze z Jontkiem	Słynna opera Verdigo	18	5	Sznur w lampie naftowej				Główny składnik czekolady		27	Oznaka kapryszenia
				Wzniesienie gry z autu							25
7								Wybijany na bębnie			
									16	Piaszczysta nad morzem	20

Rozwiązaniem jest przysłowie.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Męskie ślipki potocznie	16	Państwo	Składacz w drukarni	Przegrali z Grekami pod Maratonem	Odcięte, skrajne kawałki	Kilkunastoletni chłopiec	Kompan Flapa z komedii	Niechciane e-maile	Zysk, korzyść przestarzałe	Willa Szymanowskiego	
				Miłośnik X Muzy	8		6	18	14		
Może zacościć żyłę		Antyczny Hiszpan	7	Drzewo z Libanu Łódź z Dniepru	Wypukła osłona piasty koła samochodowego	Świątek, polska tenisistka Resich-Modlińska	Pęseta inaczej	Wynik dzielenia	Czar, wdzięk	Zebranie u szefa	Muzułmańska cytadela (anagram: kabza)
		Nikczemnik, kanalia		Kurosawa, reżyser japoński		Baśniowy skarbiec	Ryba morska Kapielsko bałtyckie	9	15		Kolor skóry Mulata
Futbol lub szczypiorniak	Fleming, pisarz brytyjski			Podmokły las liściasty	5	17	Siatka na zakupy przyjazna naturze	Croft z filmów i gier			
		Kawał, żart	Sztuka Witkacego	Kwiatostany zboża poetycko		1	10	2			
Przebój, szlagier			4	Miasto nad Wisłą				Hycel inaczej			
Giorgio ze świata mody				Szeroka droga w mieście			13	Barwna papuga	"Król" polskich drzew		
				Stoch, skoczek narciarski							11
				Wypuszcza go nasionko				Epidemia			

Rozwiązaniem jest przysłowie.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

„Krzyżówki z Koroną”
-DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

SUDOKU ŁATWE

2				5		8	4
				3	2		5
8	5				7	9	
			2	4			
		1			8		
				8	6		
	4	6				7	3
3		5	6				
7	1		3				9

SUDOKU ŚREDNIE

		6		8		3	4
	2	8				7	
				7			
	5	7			9		1
	6					5	
9			4			7	6
				1			
	7					9	2
2		4		3		8	

SUDOKU ŚREDNIE

5					7	9	
	8	9	1				
	6		4	9			
7						3	8
6		8			1		7
3	2						1
				1	4		8
					8	4	2
		6	2				3

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

TU NAS ZNAJDZIESZ

W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI

DARMOWA GAZETA „ŁÓDŹ.PL“ JEST DOSTĘPNA W MIEJSCACH:

- Wszystkie **FILIE BIBLIOTEKI MIEJSKIEJ**
Sprawdź adresy na WWW.BIBLIOTEKA.LODZ.PL
- MIEJSKIE CENTRA MEDYCZNE**
- Lokalizacje **URZĘDU MIASTA ŁÓDZI**
- Filie **MIEJSKIEJ STREFY KULTURY**
- OGRÓD BOTANICZNY**
- ORIENTARIUM**
- OGRÓD BOTANICZNY/PALMIARNIA**
- AQUAPARK FAŁA**
- WODNY RAJ**
- Wybrane sklepy **DELIKATESY MIĘSNE GROT**
- Wszystkie sklepy sieci **NETTO** w Łodzi
- Większość **DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**
- CAFFE PRZY ULICY**
- Cukiernie DYBAŁSKI**
- RYNKI** na terenie miasta
- Wybrane lokalizacje **Zakładu Piekarsko-Gukierniczego PIEKARENKA**
- AUTOBUSY I TRAMWAJE MPK** na głównych liniach
- PRZYSTANKI KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ** przy głównych arteriach miasta
- Tereny **SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWYCH**
- MANUFAKTURA**
- W części sieci **GAMA**
- Siedziba **ŁSI**
- E.LECLERC** sklep i stacja benzynowa
- CARREFOUR** Zarzevska
- CH JAGIENKA**
- KWADRACIAK** Inowrocławska/Żubardzka
- POD ZEGAREM** Żubardz
- DJ-MAR** Turmie 1
- Wiele **SKLEPÓW SPOŻYWCZYCH** na terenie Łodzi
- PH ORANŻADA** Wujaka 7, Pojezierska 2/6
- Z PIECA RODEM** wszystkie lokalizacje na terenie łodzi
- BIESIADA CATERING** Stefana 2
- RAJSKIE JADŁO** Traktorowa 63
- SUSHI KUSHI** Roosevelta 7
- BAR U JANOSIKA** Janosika 52
- ORION Business Tower** Sienkiewicza 85/87
- CENTRUM BIZNESU** Piłsudskiego 3
- BIUROWIEC** Piotrkowska 270
- TEXTORIAL PARK** Fabryczna 17
- CENTRUM BIZNESOWE** Milionowa 21
- CENTRUM BIZNESOWE FAKTORIA** Dowborczyków 25
- TEO PARK** Wersalska 47
- STARA DRUKARNIA** Gdańska 130
- BIUROWIEC** Politechniki 22/24
- URBANICA** Wróblewskiego 18
- Biuro COTTON HOUSE** Sterlinga 27/29
- NOWA FABRYCZNA** Składowa 35

oraz w wielu innych punktach na terenie Łodzi

kolportaz@biblioteka.lodz.pl

Złap za uchwyt, odchyl klapę i weź gazetę „Łódź.pl“

UWAGA

Gazetę znajdziesz w autobusach i tramwajach MPK na głównych liniach

KOSZYKARKI CHCĄ ZAPOMNIEĆ O INAUGURACJI

Pierwszoligowe koszykarki mają za sobą dwie niepełne kolejki sezonu 2023/2024. Wśród drużyn, które rozegrały do tej pory tylko po jednym meczu, są ŁKS KK (grupa A) i Widzew (grupa B). Druga z tych ekip odrobi zaległości już w środę, 18 października.

Tego dnia zespół prowadzony przez Annę Choderę zmierzy się z Liderem Swarzędz w hali MOSiR przy ul. Małachowskiego. Do tego spotkania (start o godz. 19:00) Widzewianki przystąpią, mając za sobą inauguracyjną porażkę 47:83 (14:10, 8:26, 13:21, 12:26) z drużyną Contimax MOSiR w Bochni. Najbliższe rywalki też nie miały jeszcze powodów do radości, bo na otwarcie ligi przed własną publicznością uległy zawodniczkom MUKS-u Poznań 51:62. Dla

podopiecznych Chodery starcie z Liderem będzie więc doskonałą okazją do odniesienia pierwszego w tym sezonie zwycięstwa i opuszczenia ostatniego miejsca w tabeli grupy B.

ŁKS również bez punktów

Widzewianki są aktualnie na 12. pozycji, a 10. lokatę w grupie A zajmuje ŁKS KK. Zespół ten rozpoczął bieżące rozgrywki z poślizgiem, gdyż zaplanowana na pierwszą kolejkę wyjazdowa konfrontacja z ekipą UKS PWiK Huragan Wołomin została przełożona na 9 listopada

(godz. 20:00). Do walki o punkty łodzianki przystąpiły więc dopiero w drugiej serii spotkań, ale nie była to udana inauguracja. Zespół prowadzony przez Piotra Zycha przegrał w Zatoce Sportu 58:76 (21:18, 7:22, 16:16, 14:20) z Mon-Polem Płock. Dla byłego szkoleniowca koszykarzy ŁKS-u CoolPack debiut w roli trenera żeńskiej drużyny ŁKS-u KK nie był udany. Być może lepiej będzie w Łomiankach, gdzie w sobotę, 21 października, łodzianki zmierzą się z miejscowym SMS-em PZKosz. Początek meczu o godz. 18:30.

MD

Początek sezonu jest trudny dla łódzkich koszykarek

Wygrana w końcówce

Zespół Grot Blachy Pruszyński Anilana w meczu szóstej kolejki Ligi Centralnej piłkarzy ręcznych podejmował MKS Wieluń. Przyjezdni nie zdobyli wcześniej żadnego punktu, ale w Łodzi nie zamierzali położyć się na boisku i zmusili gospodarzy do sporego wysiłku. Na szczęście wszystko dobrze się skończyło i podopieczni Adama Jędraszczyka zwyciężyli 31:29 (14:11).

Łodzianie przystąpili do meczu po zaciętej walce i dość pechowej porażce 27:30 (13:14) z wyżej notowaną Siódmką Miedź Huras Legnica. Po tym starciu nikt nie dopuszczał do siebie myśli o kolejnej stracie punktów, chociaż zespół z Wielunia wysoko zawiesił poprzeczkę i robił wszystko, by sprawić niespodziankę. W pierwszej połowie goście pro-

wadzili m.in. 10:9, a na niespełna pięć minut przed końcem spotkania tracili do łodzian tylko jedną bramkę (27:28). Na szczęście końcówka należała do miejscowych. Po golach Jakuba Winiarskiego, Dawida Jakubca i Bartosza Pawlaka Anilana wyszła na prowadzenie 31:27. I choć zespół z Wielunia odpowiedział jeszcze dwoma trafieniami, to straty nie zdołał już odrobić.

Tuż nad strefą spadkową

Po tej wygranej łodzianie mają 6 pkt. i w tabeli Ligi Centralnej zajmują 13. lokatę. Taki sam dorobek mają też 12. w klasyfikacji Budimex Stal Gorzów Wielkopolski oraz 11. Nielba Wągrowiec, a niżej plasują się Zagłębie Handball Team Sosnowiec (1 pkt) oraz MKS Wieluń. W siódmej kolejce 21 października zespół

Grot Blachy Pruszyński Anilana zagra na wyjeździe z Autoinwestem Żukowo (godz. 17:00).

ChKS na wyjeździe

Tego samego dnia mecz drugiej kolejki grupy C I ligi kobiet rozegrają szczypiornistki ChKS-u PŁ (godz. 18:00). Ich wyjazdowe spotkanie inauguracyjnej serii z KS-em AZS AWF Warszawa zostało przełożone na 25 października (godz. 18:45), więc r o z -

grywki rozpoczną we własnej hali starciem z AZS-em Uniwersytet Warszawski.

MD

Wygrana w derbach regionu z Wieluniem była bardzo ważna

SUPERPuchar SIATKAREK W SPORT ARENIE!

Już 25 października w Łodzi najlepsze polskie drużyny powalczą o pierwsze w tym sezonie trofeum. W starciu o All-Ko Superpuchar Polski Kobiąt zmierzą się mistrz Polski – ŁKS Commercecon Łódź i zdobywca Pucharu Polski – Chemik Police. Kibice liczą na bardzo ciekawe widowisko. Niestety, na razie faworytem jest Chemik, który na początku sezonu prezentuje lepszą formę od łodzianek.

Mecz o Superpuchar już po raz drugi zawita do Łodzi. Ostatni raz

zdobycy najwyższych trofeów bili się tu o prym 5 lat temu. W 2018 r. naprzeciwko siebie stali ówczesny mistrz Polski Chemik Police i zdobywca pucharu Grot Budowlani Łódź. Zwyciężyły łodzianki. Czy siatkarkom ŁKS-u uda się powtórzyć ten sukces? Sporo zależy od tego, czy przez tydzień zdążą doszlifować formę, bo ta doskonała nie jest.

Kłopoty z formą

Łódzkie Wiewiory na początku sezonu zaliczyły falstart. Na inaugurację rozgrywek Tauron Ligi wysoko przegrały w derbach z Budowlanymi. Później co prawda wygrały z Pałacem Bydgoszcz, ale przez część meczu miały pod górkę. Oddały także jednego seta. Wygraną w drugim spotkaniu po części zawdzięczają błędowi przeciwnika, który przyjechał do Łodzi bez swojej podstawowej libero. W letniej przerwie gdzieś zniknęła skuteczność

ŁKS-u w ataku, a blok stał się mniej szczelny. Widać, że łodzianki nie są także do końca zgrane. Choć trzon drużyny stanowią gwiazdy z poprzedniego, mistrzowskiego składu, to do zespołu dołączyły choćby dwie przyjmujące. Na dotarcie potrzeba czasu. – Nie powinniśmy oddać tego jednego seta (w meczu z Pałacem – przyp. red.), ale cieszy sama wygrana, wychodziło nam coraz więcej rzeczy i myślę, że teraz będzie już tylko lepiej – mówiła po ostatnim meczu przyjmująca Aleksandra Dudek.

– Przekonałyśmy się, że nie możemy żyć chwałą poprzedniego sezonu, ale musimy przeć do przodu i nie przestawać naciskać – wtórowała jej atakująca Valentina Diouf.

Mocny Chemik

Tymczasem Chemik aż takich problemów z „rozkręcaniem się” nie ma. Zespół wygrał dwa pierwsze me-

cze ze Stalą Mielec i Grupą Azoty Akademia Tarnów, i to wygrał wysoko. Wręcz zmiądzzył oba zespoły. Nic dziwnego. Zespół z Polic wzmocnił się latem – do drużyny dołączyły m.in. dwie znakomite zawodniczki, które dobrze zna łódzka publiczność: siatkarka ŁKS-u Martyna Grajber i trzon zespołu Budowlanych, brązowych medalistów mistrzostw Polski, Monika Fedusio. Zawodniczka ta zdążyła już się z resztą pokazać z dobrej strony kibicom w Policach. W ostatnim meczu zdobyła 11 punktów i była jedną z najlepiej punktujących zawodniczek w drużynie. Do Polic dołączyła także gwiazda Tauron Ligi sprzed dwóch sezonów – Bruna Honorio. Z takim składem wygrać na pewno nie będzie łatwo.

Bilety już w sprzedaży

Kibice z pewnością nie liczą na łatwą wygraną, choćbykolwiek z drużyn, oczekują wspaniałego meczu i zaciętego widowiska. Tym bardziej że miejsce spotkania jest szczególnie – bitwa o Superpuchar odbędzie się w Sport Arenie. Siatkarki ŁKS-u czekają na głośny doping swoich kibiców. Wsparcie fanów może przecież bardzo pomóc łodziankom w pokonaniu rywek, które bez wątpienia będą jednymi z głównych przeciwniczek w walce o medale. Bilety na mecz są jeszcze dostępne i można je kupić na platformie e-bilety.

JB

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

informuje, że w dniach od 18 października 2023 r. do 8 listopada 2023 r. na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 wywieszony będzie wykaz części nieruchomości położonych w Łodzi przy ulicy Pomorskiej 96a i Pomorskiej bez numeru (części działek: nr 99/3 KW LD1M/00340903/9 i nr 96/69 KW LD1M/00118517/1) przeznaczonych do oddania w użyczenie na czas nieoznaczony, na rzecz Stowarzyszenia Kamienica 56.

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA

10°C

Imieniny
obchodzą:
Julian,
Łukasz,
Bogumiła

18.10

CZWARTEK

10°C

Imieniny
obchodzą:
Ferdynand, Gabriel,
Ziemowit, Filip,
Jan, Kleopatra

19.10

FOT. ŁODZ.PL, ENVATO ELEMENTS, WIKIPEDIA

Rodzinne miasto

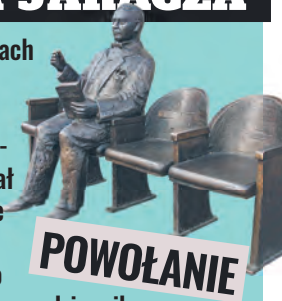
Stefan Jaracz – wybitny aktor teatralny i filmowy, reżyser, a także pisarz, publicysta i założyciel Teatru Ateneum w Warszawie – urodził się 24 grudnia 1883 r. w Żukowicach Starych pod Tarnowem. Już od młodych lat drzemał w nim niespokojny duch. Relegowany z tarnowskiego gimnazjum za działalność w organizacji „Promieniści”, maturę złożył eksternistycznie w 1903 r. w Bochni. Studiował potem na Uniwersytecie Jagiellońskim: prawo, historię sztuki, polonistykę i przyrodę,

Stefan Jaracz w pierwszym okresie kariery

FOTEL STEFANA JARACZA

ale po dwóch semestrach porzucił uczelnię. Ciągnęło go do poezji i teatru, gdzie jako natuszczyk zadebiutował w krakowskim Teatrze Ludowym w 1904 r. Dorabiał na życie jako korektor w socjalizującym dzienniku „Naprzód”, ale osiągnął swój wymarzony cel – granie na scenie. Bez właściwego przygotowania, ale za to mając swój oryginalny styl, związał się potem z teatrem na całe życie, krążąc po całej Polsce, a nawet Europie.

POWOŁANIE

agr

GDY MIASTO PEKAŁO W SZWACH

KARTKA Z KALENDARZA

18 października 1906 r. rządowe władze carskie zdecydowały się przeprowadzić w Łodzi inkorporację nowych terenów, nienależących poprzednio do klucza łódzkiego. Przypomnijmy, że poprzednia

Piotrkowska przy Nowym Rynku (pl. Wolności) – widok z pocz. XX w.

akcja poszerzenia granic miasta miała miejsce w 1840 r., kiedy utworzono Nową Dzielnicę.

Postanowieniem z 1906 r. włączono do Łodzi (całkowicie lub częściowo) następujące miejscowości: Brus, Dąbrówkę, Dąbrówkę Małą, Chojny Kolonię, Doły, Karolew, Rokicie Nowe, Rokicie Stare i osadę Żubardź. W efekcie miasto powiększyło się z 2739 do 3811 ha, a średnia gęstość zaludnienia na 1 km², która od 1840 r. do 1906 r. wzrosła z 50 do 12460 osób, zmniejszyła się do ok. 9 tys. osób (obecnie wynosi ok. 2500 osób/km²). Te inkorporacje nie zaspokajały nawet bieżących potrzeb, a Łódź liczyła wówczas prawie 350 tys. mieszkańców. Włączenia dokonano właściwie na skutek zabie-

gów Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Rzeźni Miejskich w Rosji, które w 1899 r. otrzymało monopol na prowadzenie rzeźni miejskiej w Łodzi i starało się o rozszerzenie granic o zaludnione przedmieścia. Może dziwić pominięcie przy inkorporacji w 1906 r. prawie 100-tysięcznych już wówczas Bałut, ale monopol posiadało już tam Towarzystwo Akcyjne Rzeźni Bałuckiej.

O tym, które tereny zostały inkorporowane, zadecydowały także interesy łódzkich przemysłowców. Potwierdza to np. włączenie do Łodzi fabrycznej części Widzewa z Manufakturą Nici oraz zakładami Heinzla i Kunitzera wraz z kolonią robotniczą, ale z pominięciem rolniczej części wsi. agr

KRYMINAŁKI

ZNAD ŁÓDKI

ŹRÓDLISKA ZAZDROŚCI

Można przewrotnie powiedzieć, że Ignacy Wołski z ul. Targowej był młodzieńcem starej daty – romantycznym i nieuznającym panującej wśród lodzermenschów zasady „interes przede wszystkim”. W latach 20. XX w. grano w łódzkim Teatrze Gong bardzo popularny skecz, w którym pewien kupiec, przylapując swoją żonę in flagranti ze swoim wierzycielem, spokojnie przerywa amory i zaczyna negocjować anulowanie części długu z uwagi na korzyści płynące z uwiedzenia jego połowicy. Prosi zatem o odliczenie 50 zł od należnych 100 zł i ewentualne rozliczenie reszty w podobny sposób.

Ignacy był inny. Zakochał się na zabój w bardzo ubogiej, ale niezwykle uroczej Anieli, o którą był chorobliwie zazdrosny. Gdy tylko spostrzegł niejasne

spojrzenie innego kawalera na swoją piękną pannę, natychmiast płonął gniewem. Pewnego razu, kiedy spacerował z nią parkową alejką w Źródłiskach, jakiś młodzian w dęciaku na głowie skinął do niej i rzucił jakieś frywolne słówko. Wołski poczerwieniał i bez namysłu chciał go wysmagać laską, ale amant zniknął wśród klombów. Ponieważ Ignacy mieszkał w pobliżu i nie chciał darować frantowi, któregoś dnia zaczął się pod dębem, a spostrzegłszy winowajcę, wyskoczył zza drzewa i wymierzył mu siarczasty policzek. Uderzony dygotał ze strachu, pojawił się tłum gapiów, a także policjant, który wyjaśnił sprawę. Okazało się, że zazdrosny młodzieniec wymierzył karę przypadkowemu spacerowiczowi. Otrzymał za to karę 50 zł grzywny, ale się nie targował... agr

ŁÓDZKIE GAWĘDY

MILIONERZY BEZ BANKU?

Dom Geyera na Górnym Rynku, gdzie mieścił się oddział Banku Polskiego w Łodzi

Ważnym wydarzeniem w rozwoju Łodzi przemysłowej było założenie w 1859 r. z inicjatywą łódzkich fabrykantów filii Banku Polskiego. Przedsiębiorcy argumentowali, że z powodu wojny francusko-austriacko-włoskiej mają wielkie trudności z uzyskaniem kredytu prywatnego. Filia i magazyny Banku Polskiego ulokowane zostały najpierw w budynku należącym do Ludwika Geyera przy ul. Piotrkowskiej 286 (dziś przy pl. Reymonta). W czasie powstania styczniowego, w nocy z 31 stycznia na 1 lutego 1863 r., to właśnie stamtąd nieznanymi sprawcami zabrali kasę banku dla walczących. W połowie lat 70. XIX w. łódzka filia Banku Polskiego mieściła się już w innym w budynku, na rogu ulic Cegielnianej i Zachodniej. Przylegający do ogrodu i Górnego Rynku dom Gey-

era przy ul. Piotrkowskiej 286, wraz z oficynami, stał się w 1877 r. własnością Ferdynanda Fischera, który z kolei odstąpił go w 1884 r. Fiszelowi Freindlichowi.

Rozbudowa przemysłu dokonywała się głównie w oparciu o kredyty Banku Polskiego, jednak po 1870 r. władze jakby przestały się troszczyć o uprzemysłowienie Łodzi. Zaniechano rozdawania gruntów fabrykantom, a w miejsce dotychczasowej pomocy finansowej rządu pojawiła się normalna akcja kredytowa banków akcyjnych, oparta na kapitałach prywatnych. W 1872 r. otwarto w Łodzi Bank Handlowy, który odegrał poważną rolę w finansowaniu przemysłu. W tym samym roku zawiązało się także Towarzystwo Kredytowe m. Łodzi, które znacznie ożywiło rynek budowlany i popyt na nieruchomości. agr

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Kolejne wydanie w piątek 20 października

GALERIA ŁÓDZKICH
KAMIENIC
I DETALI

Ozdoba architektoniczna balkonu kamienicy Alberta Böhme przy ul. Piotrkowskiej 113, zbudowanej w latach 1911–1912 według projektu Romualda Müllera